

รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

COOPERATIVE NETWORK SYSTEM OF VOCATIONAL EDUCATION IN BORDER PATROL POLICE SCHOOL CHIANG RAI PROVINCE*

กษेत्र์ กิ่งชนะ**

Kachet Kingchana

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย และ 2) ประเมินการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ดูแลโครงการ ของสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา 2) คุณภาพของครูผู้สอน (3) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.28 เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่มีความเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 4.31 รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.30 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.29 ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.27 และด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

* งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

** วิทยาลัยการอาชีพเทิง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. ผลการประเมินการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย พบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ในด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 และทุกด้านมีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.44, 4.39 และ 4.30 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวชี้วัด พบว่าผลการประเมินทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก และทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 3.51

คำสำคัญ: รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ, การจัดการอาชีวศึกษา, โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ABSTRACT

Research on the Cooperative network system of vocational education in Border Patrol Police School, Chiang Rai province was an experimental research. The objective were 1) To create a network of vocational management cooperation In the Border Patrol Police School in Chiang Rai. And 2) To evaluate the use of a network of vocational management cooperation In the Border Patrol Police School Chiang Rai Province. The data sources were the administrators and teachers from vocational colleges under Office of the Vocational Education Commission in Chiang Rai Province and Border Patrol Police Schools under Border Patrol Police Headquarters 32 in Chiang Rai Province. The research instruments included the test, questionnaires, interviews and focus group discussion. The quantity data were analyzed by mean and standard deviation. The quality data were analyzed by content analysis.

The research found that: 1. Form of cooperation network for vocational education management in the Border Patrol Police School Chiang Rai province has 5 elements included 1) Quality of school administrators 2) Quality of teachers (3) Participation of school board 4) Educational supervision and 5) Educational resource management. 2. The experimental results of model of vocational education management network in border patrol police school Chiang Rai Province found that the sample group had opinions on the implementation of the experimental network model for cooperation in vocational training in the Border Patrol Police School. The overall picture high level with average of 4.28, when considering each element, it was found that the most agreed component was the quality of teachers average of 4.31. Followed by the educational resource management had an average of 4.30. Regarding the quality of the administrators, the mean value was 4.29. The participation of the school and community committee was 4.27 and the educational supervision was 4.25, respectively. 3. The results of the evaluation of the network use of vocational cooperation in the Border Patrol Police School, Chiang Rai province. It was found that in the sample group had opinions on the quality of the format terms of feasibility, appropriateness

and usefulness. The overall picture at high level with 4.37 average . And all aspects were feasible, appropriateness and usefulness were at high level, with 4.44 average of, 4.39 and 4.30, respectively, to consider in each indicator. It was found that every evaluation result were at every level as well.

Keywords: Cooperative network system, vocational education administration,
Border Patrol Police School

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับบุคคล ท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและมั่นคงตามศักยภาพของบุคคล การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ถือว่าเป็นการพัฒนาประเทศอีกทางหนึ่งด้วยในขณะเดียวกันความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงต่อเนื่องและมีคุณภาพโดยไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องยึดเงื่อนไขและหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ 1) ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจเป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนเป็นอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยยึดประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การให้ความร่วมมือ กำหนดให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วมกำกับ ดูแล เป็นต้น 3) ใช้การกระจายอำนาจ ในการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปโดยให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ และ 4) ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจของผู้รับผิดชอบ หลักความรับผิดชอบนี้ถือว่าใครได้รับมอบหมายหน้าที่ใดต้องรับผิดชอบงานนั้นให้เกิดผลดีที่สุด และต้องสามารถตรวจสอบความสำเร็จได้เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้น¹

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 33) พ.ศ. 2553 มาตรา 8 (2) [2] ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ให้มีกระบวนการเรียนรู้และจัดการศึกษาอบรม มีการ

¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, (กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2544)

แสวงหาข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งการหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนซึ่งประสมการณ์ สถานศึกษาต้องพัฒนาการจัดการศึกษาของตนเองและแสดงภาระความรับผิดชอบว่าสถานศึกษามีประสิทธิผลใน 2 เรื่อง คือผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริงและมีศักยภาพในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนบรรลุผลตามมาตรฐาน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้ให้ความสำคัญกับการมีเครือข่ายความร่วมมือของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ระดับภาค และระดับประเทศ โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า โดยไม่เกิดการสูญเปล่าและมีความคล่องตัว ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์รองรับการศึกษาการเรียนรู้และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 และเกี่ยวเนื่องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ที่มีวิสัยทัศน์ให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ และการบริหารจัดการภาครัฐ²

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งอยู่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีสถานะเป็นสถานศึกษาตามมาตรา 18 (2) ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ได้จัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนตามแนวชายแดน ที่ไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปดำเนินการจัดการศึกษาได้ด้วยเหตุปัจจัยต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศชาติ ซึ่งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้เข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลาผ่านมา 60 กว่าปี โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานครั้งแรกเพื่อการติดต่อสื่อสารและความมั่นคงของประเทศเป็นหลัก และได้มีวิวัฒนาการทางการศึกษาเรื่อยมาจนถึงยุคพัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีมาตรฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในปัจจุบัน

ดังนั้น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 จังหวัดเชียงราย มีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามยุคสมัย เพื่อให้มีพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้นพร้อมทั้งเพิ่มทักษะ ความรู้ ความสามารถให้กับนักเรียน และพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่รัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพโดยมีเป้าหมายหลักสามประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย พัฒนา

² ประเมธี วิมลศิริ . ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อนาคตประเทศไทย เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน. [ออนไลน์]
แหล่งที่มา: [http://www.plan.vru.ac.th/wcontent/\[12 มีนาคม 2560\]](http://www.plan.vru.ac.th/wcontent/[12 มีนาคม 2560])

ผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงคนเก่ง คนดีและมีใจรักมาเป็นครูได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 2) โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาโดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกกระบวนการศึกษาด้วย³

การบริหารจัดการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาของชาติในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้นั้นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการที่จะร่วมกันพัฒนา ด้านการศึกษา รวมถึงหน่วยงานร่วมสนองโครงการตามพระราชดำริ ทุกสังกัดที่ต้องร่วมกันคิดวางแผนและหาแนวทางหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เนื่องจากการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการวัดความเจริญของสังคม แต่การพัฒนาทางการศึกษาของประเทศไทย ยังไม่สามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบทตามแนวชายแดนของไทย ยังพบว่า มีประชาชน ที่ไม่รู้หนังสืออยู่ค่อนข้างมาก รัฐบาลจึงได้มีนโยบายหลักที่สำคัญประการหนึ่งในการรณรงค์ให้สภาพการไม่รู้หนังสือ ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไป เมื่อประชาชนในถิ่นทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม ก็จะส่งผลให้ชุมชนมีความเจริญในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองในอีกระดับหนึ่ง จึงเป็นภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของประชาชนคนไทยทุกคนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชน ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระ ดังมาตรา 10 ที่กล่าวถึงการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพจำต้องคำนึงสิ่งสำคัญ ดังนี้ 1) การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติโดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบัน 2) การศึกษาในด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี 3) การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา 4) การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบเทียบประสบการณ์การทำงานของบุคคลเพื่อเข้ารับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 5) การมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ 6) การระดมทรัพยากรทั้ง

³ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). (กรุงเทพมหานคร: บริษัทพรทิพกราฟฟิค จำกัด, 2552).

จากภาครัฐและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพโดยคำนึงถึงการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม 7) การมีระบบการพัฒนาครูและคณาจารย์ของการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้กำหนดพันธกิจ คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพให้ทั่วถึงต่อเนื่องเสมอภาพและเป็นธรรม

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย จึงดำเนินการสนองพระราชดำริร่วมกับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่อยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน แบ่งงานกันทำ การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ ร่วมกัน บทบาทของ ความร่วมมือจะขยายออกไปจากการให้ความร่วมมือด้านการศึกษาไปสู่ความร่วมมือในการสร้างความเข้มแข็งในด้านอื่นๆ อีกด้วย โดยเฉพาะสถานศึกษาสมควรจัดกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานองค์กร ที่สมัครใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือภายใต้หลักการกระจายอำนาจและความเป็นนิติบุคคล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้นำทางการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม คล่องตัว สมบูรณ์ เรียบร้อย มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา

การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั้งด้านการกำหนดนโยบาย หลักสูตร ผู้บริหาร ครู บุคลากร เทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนให้มีคุณภาพ ถือเป็นพันธกิจของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย ที่จะต้องเร่งพัฒนาขับเคลื่อนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ และเมื่อศึกษาผลการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงรายที่ได้ร่วมมือดำเนินการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 จังหวัดเชียงราย ทำให้ทราบว่ายังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน จึงเกิดแนวคิดว่าจะทำการศึกษารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานทั้งในระดับนโยบายและระดับสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาองค์ประกอบและนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาใช้ร่วมกับแนวคิดในการพัฒนาองค์การให้เป็นรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงรายว่ามีรูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาเป็นอย่างไร สิ่งใดเป็นปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการดำเนินงานความร่วมมือด้านการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 จังหวัดเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพต่อไปโดยมีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแกนกลางในการสร้างความรู้ที่จะให้บริการแก่สังคมและชุมชนและจะได้นำมาเป็นกรอบหรือแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในอนาคต ซึ่งเมื่อนักเรียนตามแนวชายแดนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เด็กและเยาวชนเหล่านั้นก็จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความรู้ คู่คุณธรรม โดยจะส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในถิ่นทุรกันดารไกลคมนาคมให้มีความเจริญทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และความมั่นคงของประเทศชาติโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อประเมินการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย โดยการวิเคราะห์และสรุปลงในแบบวิเคราะห์เอกสาร

ขั้นตอนที่ 1.2 ศึกษาสภาพและแนวทางรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้ดูแลโครงการของสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 จังหวัดเชียงราย จำนวน 11 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามซึ่งมีเค้าโครงแบบกึ่งโครงสร้าง เป็นการสนทนาแบบไม่เป็นทางการตามประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็น และตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมสำหรับสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

ในการสร้างและตรวจสอบรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 ขั้นสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย โดยนำผลการวิจัยจากระยะที่ 1 มาয়กร่างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย และนำเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการวิพากษ์รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย โดยการประชุมย่อยเพื่อทบทวนเนื้อหาจากการศึกษา กำจัดข้อมูลบางส่วนออกไปและทำการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความครบถ้วนของข้อสรุปชั่วคราว แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 คน และผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสร้างองค์ประกอบรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลความคิดเห็นในการสร้างองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ในการประชุมกลุ่มย่อยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

นำรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยกุก สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 ร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพเทิง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดกลุ่มโรงเรียนเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบฯ 2) สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน และกลุ่มบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) ทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเพื่อทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ที่มีความยินดีและมีความพร้อมที่จะนำรูปแบบฯ มาทดลองใช้ ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยกุก สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 ร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพเทิง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ระยะที่ 4 การประเมินใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

เป็นการประเมินประเมินผลการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ในสถานการณ์จริงว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ตลอดจนมีปัญหาลุप्तรุด ข้อเสนอแนะอะไรบ้าง แหล่งข้อมูล ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินผลการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัด

เชียงราย ผู้บริหาร ครู และตัวแทนชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยกุ่ม สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของ Likert ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งผ่านการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์เฉลี่ยการผ่านคือ ต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ในการที่จะนำรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงรายไปใช้เผยแพร่ต่อไป การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสัมภาษณ์ และการศึกษาสภาพปัจจุบันตลอดจนปัญหาความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการจัดทำร่างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงรายซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบด้านคุณภาพของผู้บริหาร ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา จากนั้นนำมาตรวจสอบเบื้องต้นและทำการปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 โดยวิธีประชุมกลุ่มย่อยและสอบถามความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามเพื่อหาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย (1.1) การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ (1.2) มีภาวะผู้นำทางด้านวิชาการและการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (1.3) มีความสามารถในการกำหนดความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตได้อย่างชัดเจน (1.4) มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา (1.5) มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในแต่ละชั้นตอนอย่างชัดเจน และรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (1.6) มีการมอบหมายงาน กำกับ ติดตามงานอย่างเป็นระบบ (1.7) วางแผนระบบการบริหารงานตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา 2) ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ได้แก่ (2.1) ครูมีระเบียบวินัยและปฏิบัติตนตามระเบียบของทางราชการ (2.2) ครูมีความเสียสละและอุทิศตนต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน (2.3) ครูใช้สื่อเทคโนโลยีและมีนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (2.4) ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายโดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม (2.5) ครูมีการจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน (2.6) ครูได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสม (2.7) ครูจัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับสภาพสังคมในท้องถิ่น 3) ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ (3.1) คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม

จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระยะยาวของสถานศึกษา (3.2) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา (3.3) คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (3.4) สร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ (3.5) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ (4.1) การนิเทศ มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน (4.2) สถานศึกษาได้รับการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (4.3) สถานศึกษาได้รับการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด (4.4) ผู้นิเทศมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและสามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี (4.5) สถานศึกษามีการนิเทศภายในระหว่างครูกับครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนของครูและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และ 5) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ (5.1) สถานศึกษามีครูผู้สอนตรงตามสาขาวิชาและวิชาเอก (5.2) สถานศึกษาได้รับงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษา (5.3) สถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ (5.4) สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเพียงพอกับนักเรียน (5.5) สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพียงพอ (5.6) สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ (5.7) สถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ (5.8) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ตรงกับความต้องการ (5.9) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการบริการการเรียนการสอนที่คุ้มค่ามีประโยชน์สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพหรือพัฒนางานที่ทำอยู่ได้ และ (5.10) สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี และมีความสุข

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

จากการดำเนินงานการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.28 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านจำแนกตามตัวชี้วัดปรากฏผลดังนี้

1) ด้านคุณภาพของผู้บริหาร ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านคุณภาพของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.29 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอและมีการมอบหมายงาน กำกับ ติดตามงานอย่างเป็นระบบซึ่งมีคะแนนเท่ากัน คือมีค่าเฉลี่ย 4.35 รองลงมาคือผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถในการกำหนดความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.23 และผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางด้านวิชาการและการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงวางแผนระบบการบริหารงานตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่มีคะแนนเท่ากันคือ มีค่าเฉลี่ย 4.27 ตามลำดับ

2) ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านคุณภาพของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.31 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก โดย

มีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ครูมีวิธีสอนที่หลากหลายโดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.39 รองลงมาคือครูมีความเสียสละ และอุทิศตนต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.37 และครูจัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับสภาพสังคมในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.35 ตามลำดับ

3) ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.27 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายชุมชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.32 รองลงมาคือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษามีค่าเฉลี่ย 4.30 และชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

4) ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ สถานศึกษามีการนิเทศภายในระหว่างครูกับครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.34 รองลงมาคือการนิเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.33 และผู้นิเทศมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและสามารถให้คำแนะนำเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

5) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ตรงกับความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมาคือส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการบริการการเรียนการสอนที่คุ้มค่า มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพหรือพัฒนางานที่ทำอยู่ได้มีค่าเฉลี่ย 4.38 และสถานศึกษาได้รับงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษาและสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งมีคะแนนเท่ากันโดยมีค่าเฉลี่ย 4.35 ตามลำดับ

3. ผลการประเมินรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

ผลการประเมินของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ที่ได้นำไปทดลองใช้ระหว่างวิทยาลัยการอาชีพเทิง สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษากับศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยกู่กัก สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อคุณภาพรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ในด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็น

ประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 และทุกด้านมีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.44, 4.39 และ 4.30 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวชี้วัด พบว่า ผลการประเมินทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากทุกตัวเช่นกัน

ผลการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ มีดังนี้ 1) ควรมีส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นในโรงเรียน ตชด.อย่างต่อเนื่อง 2) ควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งแบบระยะสั้นและระยะยาวในโรงเรียน ตชด. 3) ในโรงเรียนตชด.ควรมีผู้รับผิดชอบหรือมอบหมายในการจัดทำบันทึกความร่วมมือหรือประสานงาน จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และ 4) ควรมีการประสานงานระหว่างสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ตามขั้นตอนของการวิจัยทำให้ได้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงต่อความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน ที่ประกอบไปด้วยคุณภาพของผู้บริหาร คุณภาพของครูผู้สอน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพของผู้บริหาร ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านคุณภาพของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.29 ซึ่งลักษณะด้านคุณภาพของผู้บริหารประกอบไปด้วย การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีภาวะผู้นำทางด้านวิชาการและการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการกำหนดความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตได้อย่างชัดเจน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน และรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน และรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และวางแผนระบบการบริหารงานตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำจะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานต่างๆ ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพคือช่วยให้บุคลากรในองค์กรได้รับการประสานงานและแนะนำ การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดช่วยรักษาสถานภาพขององค์กร ให้มีความมั่นคงโดยการปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวตามเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ช่วยประสานฝ่ายต่างๆ ขององค์กรให้ดำเนินการได้ตามลักษณะพลวัตภายในองค์กร โดยเฉพาะในช่วงองค์กรอยู่ในระหว่างพัฒนาการเปลี่ยนแปลงช่วยแก้ไขความขัดแย้งระหว่างส่วนต่างๆ ช่วยให้บุคลากรในองค์กรบรรลุถึงความต้องการต่างๆ ทั้งในด้านความพึงพอใจและ

เป้าหมายส่วนบุคคล โดยจะเป็นผู้ชักชวนจูงใจให้ร่วมงานมีความยินดีและมีความเต็มใจที่จะร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย⁴

2) ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านคุณภาพของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมี ค่าเฉลี่ย 4.31 โดยทุกตัวชี้วัดมีคะแนนอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งได้แก่ ครูมีระเบียบ วินัยและปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ครูมีความเสียสละ และอุทิศตนต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน ครูใช้สื่อเทคโนโลยีและมีนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายโดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ครูมีการจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ครูได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสม และครูจัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับสภาพสังคมในท้องถิ่น ครูนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในวงการศึกษ เพราะเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและโลก นอกจากนั้นยังเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการสร้างคุณภาพของผู้เรียนอย่างมาก ผู้เรียนจะมีความคิดที่ดี มีวิธีการวิเคราะห์อย่างถูกต้อง และมีระบบระเบียบในการปฏิบัติงาน การปลูกฝังอบรมจากครูผู้สอน และบุคลิกภาพของครู ตลอดจนการพัฒนาบุคลิกภาพเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ ย่อมส่งผลไปสู่ผู้เรียน⁵

3) ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมี ค่าเฉลี่ย 4.27 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระยะยาวของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับสถานศึกษา

แนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา คือ การให้ชุมชนท้องถิ่น และทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม โรงเรียนจึงเป็นโรงเรียนของชุมชนที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยความร่วมมือของประชาชนและชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงมีความสำคัญ เพราะจะทำให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นการสร้างความพึงพอใจ ความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจและความนิยมให้เกิดขึ้นในชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรบริหารส่วนตำบลเชิงองค์ชุมชน องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานมากขึ้น มีการเสียสละทรัพยากร เวลา แรงงาน สิ่งของและเทคโนโลยี มาสนับสนุนการจัดการศึกษาใน

⁴ จิรภา สงวนสุข, “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร เชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2556.

⁵ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, การนิเทศการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 5, (สงขลา: บริษัท นำศิลป์โฆษณา, 2557)

โรงเรียน ตลอดจนประสานความร่วมมือจากภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อเข้าร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้และระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากภายนอกท้องถิ่นเข้ามาจัดการศึกษาของโรงเรียน⁶

4) ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมี ค่าเฉลี่ย 4.25 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ การนิเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน สถานศึกษาได้รับการนิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาได้รับการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด ผู้นิเทศมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและสามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี สถานศึกษามีการนิเทศภายในระหว่างครูกับครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนของครูและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การนิเทศมุ่งหมายที่จะช่วยครูที่สอนดียิ่งขึ้น ช่วยให้เด็กเรียนดีขึ้น และปรับปรุงโรงเรียนดียิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษามีความละเอียดอ่อนและลึบซับซ่อนมากกว่าการนิเทศในอาชีพอื่น ๆ เพราะเป็นการพัฒนาคนที่จะต้องอาศัยเวลาและวิธีการอย่างยั่งยืนในการพัฒนาคน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม⁷

5) ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ผลการดำเนินการจากการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมี ค่าเฉลี่ย 4.30 หากพิจารณาแยกตามตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ สถานศึกษามีครูผู้สอนตรงตามสาขาวิชา สถานศึกษาได้รับงบประมาณเพียงพอต่อการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเพียงพอกับผู้เรียน สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพียงพอ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ สถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ตรงกับความต้องการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับบริการการเรียนการสอนที่คุ้มค่ามีประโยชน์สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพหรือพัฒนางานที่ทำอยู่ได้ และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีและมีความสุข การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ต้องมุ่งตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นความสำคัญของผู้เรียน และเน้นการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานตามโครงสร้างการกระจายอำนาจ การบริหารทรัพยากรจะเป็นกลไกหรือเครื่องมือสำคัญที่กระตุ้นให้สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษา การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดการศึกษามุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินการกับทรัพยากรเหล่านี้ต้องมีหลักการ วิธีการ และแนวคิดเป็นกรอบเพื่อให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงส่งผลให้คุณภาพนักเรียนของโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาพร้อมทุกด้านมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงไปด้วย ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาคน และการ

⁶ สุมนา พุ่มประกาศ, “รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”, *ปริญญาพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559

⁷ รุ่งชัดตาพร เวหะชาติ, *การนิเทศการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 5. (สงขลา: บริษัท นาคิลป์โฆษณา, 2557)

พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาใดๆ ก็ตามจะต้องอาศัยสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เป็นตัวกลางที่จะทำให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ สิ่งนั้นคือทรัพยากรทางการศึกษา⁸

3. ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย

ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ที่ได้นำไปทดลองใช้ระหว่างวิทยาลัยการอาชีพเทิงกับศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยกุก ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณภาพรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย ในด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 และทุกด้านมีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.44, 4.39 และ 4.30 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวชี้วัด พบว่า ผลการประเมินทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากทุกตัวเช่นกัน ซึ่งเกณฑ์การประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ คือ 3.51

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงราย สรุปได้ว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์ต่อรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงรายซึ่งได้แก่ ด้านคุณภาพของผู้บริหาร ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ดังนั้นหากองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านนี้ได้รับการสนับสนุนหรือได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานหรือบุคคลที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหารงานในรูปแบบของความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในภาพรวมทั้งหมด ก็อาจจะส่งผลให้คุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 สูงขึ้นไป ด้วย ผลที่ตามมาคือคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารไกลคมนาคมที่ตั้งอยู่ตามแนวชายแดนของจังหวัดเชียงรายมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เพราะว่าการพัฒนาคุณภาพนักเรียนก็คือการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของบุคคล ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจในวิทยาการใหม่ๆ ที่จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนมีเหตุผลในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เมื่อนักเรียนเหล่านั้นเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของชุมชน ก็จะทำให้ชุมชนมีการพัฒนาตามไปด้วยทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง เพราะการพัฒนาการศึกษาเป็นการพัฒนาระบบการศึกษาเป็นเรื่องของการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการศึกษาที่ใช้อยู่ ให้ลดความสูญเปล่าลง ในขณะเดียวกันก็ปรับปรุงการดำเนินงานของระบบการศึกษา ให้สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้มากขึ้น เป็นระบบที่มีความก้าวหน้ามากขึ้น เพราะเมื่อผู้เรียนได้ศึกษาเล่าเรียนจากระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพแล้วย่อมเชื่อได้ว่าจะเป็นคนที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปได้ หรือ

⁸ พัทธกานต์ วัฒนาสโยธิน, การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาและการบริหารงบประมาณภายในสถานศึกษา. [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2561 จากเว็บไซต์ <http://www.rayong.nfe.go.th>.

อย่างน้อยก็ไม่มีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาประเทศโดยตรง เช่น ผลผลิตคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้และทักษะในการที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 หน่วยงานระดับนโยบาย ควรมีการกำหนดรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือของกลุ่มบุคคล หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

1.2 หน่วยงานต้นสังกัด ควรจะนำรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไปใช้แก้ปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนต่อไป

1.3 หน่วยงานระดับสถานศึกษา ควรมีการขยายเครือข่ายความร่วมมือไปในวงกว้าง หรืออาจเพิ่มเติมการงานที่จำเป็นอีกเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพด้านการจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อนำผลการวิจัยมาบูรณาการเป็นภาพรวมของการบริหารจัดการคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในภาพรวมระดับประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จิรภา สงวนสุข. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร เชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2556.

ปรเมธี วิมลศิริ. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อนาคตประเทศไทย เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2561, จากเว็บไซต์ <http://www.plan.vru.ac.th/wcontent>. [12 มีนาคม 2560].

พัทธกานต์ วัฒนาสโยธิน. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาและการบริหารงบประมาณภายในสถานศึกษา. [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2561. จากเว็บไซต์ <http://www.rayong.nfe.go.th>.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. สงขลา: บริษัท นำศิลป์โฆษณา, 2557
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2544

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2562)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

(พ.ศ.2552–2561). กรุงเทพมหานคร: บริษัทพรินทกราฟฟิค จำกัด, 2552

สุมนา พุ่มประกาศ. “รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. ปรินทิพ

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

2559